

**ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ПРОФЕСОР НИКОЛА МАРИНОВ“**

Бул. Трайко Китанчев № 39, град Търговище

Директор: 0601/6-48-93; Зам.-директори: 0601/6-49-60; Канцелария: 0601/6-48-94

e-mail: info-2501694@edu.mon.bg / <https://2su-tg.com>

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И
УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ (2025 – 2026 г.)**

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от Второ СУ „Професор Никола Маринов” и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита на дискриминацията;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такава в училище, съобразено с техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи във Второ СУ „Проф. Никола Маринов”- ученици, диагностирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца - сираци и полусираци, деца – бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепа на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

Екип за организиране на подкрепата на личностното развитие във Второ СУ „Проф. Никола Маринов” за координатор е определен заместник-директор Пламен Иванов, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование. Общата подкрепа във Второ СУ „Проф. Никола Маринов” се осъществява от екип, ръководен от координатора, педагогически съветник и психолога.

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в училището се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработената областна стратегия за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа в институцията.

За организиране на подкрепата на личностното развитие във Второ СУ „Проф. Н. Маринов“ за координатор е определен заместник-директора по УД, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа за личностно развитие, която е насочена към всички ученици в училището, гарантира участието и изявата им в образователния процес, в дейността на училището и включва:

2.1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

а) обсъждане на дейностите за обща подкрепа и обмен на информация и добри педагогически практики между педагогическите специалисти;

б) провеждане на регулярни срещи за преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученик;

в) определяне на конкретни дейности за обща подкрепа, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение или превенция на обучителни затруднения.

2.1.2. Допълнително обучение по учебни предмети насочено към:

а) ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет;

б) напреднали по даден предмет.

2.1.3. Допълнително консултиране по учебни предмети;

Провежда се ежеседмично по утвърден от директора график в началото на учебната година, достъпно за всички ученици.

2.1.4. Кариерно ориентиране на учениците;

Реализирано чрез дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование или професия.

2.1.5. Занимания по интереси включващи ;

Дейности за стимулиране на личностни качества, социални и творчески умения и изяви в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, гражданското, здравното и интеркултурно образование, придобиване на лидерски умения.

Реализира се основно чрез клубовете по интереси , ГЦОУД и Ученическият съвет.

2.1.6. Библиотечно-информационно обслужване;

Реализира се чрез училищната библиотека.

2.1.7. Грижа за здравето;

Осигурени медицински специалисти целодневно в училището и чрез НП „Училищен плод“ и „Чаша топло мляко“

2.1.8. Поощряване с морални и материални награди;

За високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност, учениците се поощряват с морални и материални награди.

2.1.9. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

а) дейности за въздействие върху вътрешната мотивация

б) психологическа подкрепа осъществявана от педагогическият съветник и включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;

- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;
- извършване на групова работа с деца или ученици и/или кризисна интервенция;
- работа със средата, в която е детето или ученикът - семейството, връстниците.

2.1.10. Дейности за превенция на обучителните затруднения;

а) допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително оgramотвяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- за които българският език не е майчин,

- които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложиени като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;

- които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);

- за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

б) консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

в) логопедична работа.

2.1.11. Логопедична работа – реализира се от училищен логопед за нуждаещи се ученици, основно от 1 клас.

2.2. Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда

2.2.1. Създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес

2.2.2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците

2.2.3. Организиране на дейности за превенция на агресията и въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемно поведение.

2.2.4. Прилагане на координирани дейности по превенция и интервенция на тормоза и насилието въз основа на разработения Механизъм за противодействие на тормоза в училището и план за дейността му.

2.2.5. Групова работа с ученици/кризисна интервенция

2.2.6. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

2.2.7. Предоставяне на психологическа и логопедична подкрепа по проект „Успех за теб“. Основна цел на проекта е: насърчаване и разгръщане на потенциала за личностно развитие на учениците за трайното им приобщаване в училищното образование и подобряване на образователните им резултати.

2.3. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик във Второ СУ „Проф. Никола Маринов“. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващо образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- Деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- Деца с COVID-19
- Деца с хронични заболявания
- Деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- Работа с дете или ученик по конкретен случай
- Психо-социална рехабилитация
- Рехабилитация на слуха
- Зрителна рехабилитация
- Рехабилитация на комуникативни нарушения
- Осигуряване на достъпна архитектурна среда
- Специализирани средства
- Ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Второ СУ „Проф. Никола Маринов” уведомява отдел „Закрила на детето” към ССП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесно възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За учениците с изявиени дарби също се разработва индивидуален учебен план.

При невъзможност на ученика да се включи в обучителния процес в електронна среда, поради липса на технически устройства, му се предоставят материали на хартия от медиатор

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Педагогически съветник, психолог, класен ръководител, медицинско лице и ръководство на училището.	Задължително
Родителите се задължават да информират училището за здравословното състояние на детето	постоянен	Класни ръководители и ръководство на училището.	Задължително
Задължение на родителя да информира училището ако отсъства за повече от 30	постоянен	Класни ръководители.	Задължително

дни.			
Екипна работа на учителите от даден клас.	постоянен	Класни ръководители, учители, психолог.	При необходимост
Обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики между учителите при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.	постоянен	Класни ръководители, учители, психолог.	При необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа.	постоянен	Директор	Заповед на Директора
Допълнително обучение по учебни предмети (консултации)	текущ	Учителите по отделните предмети	При необходимост
Връстници помагат на връстници (ученици наставници): чрез тази практика ученици, които са постигнали добри резултати в училище се включват като ментори/наставници на ученици, които имат проблем с отпадането (лош успех, безпричинни отсъствия по различни причини, проблеми с други ученици и др.	постоянен	Ученици ментори, класен ръководител	При необходимост
Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение	постоянен	Класни ръководители, учители, психолог, ресурсен учител	При необходимост
Допълнителна подкрепа на децата в риск и децата с изяви дарби	постоянен	Класни ръководители, учители, психолог, логопед, ресурсен учител	При необходимост
Награждаване на ученици	текущ	Директор, заместник-директори	При и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивната грамотност	постоянен	Завеждащ библиотека	По повод деня на книгата
Предоставяне на дейности по интереси в училището	постоянен	Учители в групи за целодневна организация	При необходимост
Кариерно ориентиране и	Целогодишно –	Педагогически	При

консултиране в класовете от III до XII	по график	съветник, психолог	необходимост
Идентифициране на ученици със СОП	постоянен	Класни ръководители, учители, психолог, логопед, ресурсен учител	При необходимост
Оценка на потребности на ученици със СОП	постоянен	Ресурсен учител и екип	Не по-късно от три месеца след идентифициране на нуждата
Слухова-речева терапия, рехабилитация и консултации	постоянен	Слухово-речеви рехабилитатор	При необходимост
Психологическа подкрепа психосоциална рехабилитация и консултации	постоянен	Педагогически съветник, психолог	При необходимост
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	Директор, зам.-директори, учители	При необходимост
Стимулиране на участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	постоянен	Учители	При необходимост
Стимулиране участието на учениците в състезания и олимпиади	постоянен	учители	При необходимост
Съвместни дейности с МКБППМН	Целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация	При необходимост
Вътрешноинституционално обучение на педагогически специалисти за психолого - медицинска диагностика в училище в помощ на дейностите по превенция на насилието и тормоза	По график, заложен в план за квалификация	Директор, заместник директор, педагогически съветник или психолог на училището.	При необходимост